

اثر فلوکستین در بیماران مبتلا به سندروم روده تحریک‌پذیر با غلبه درد و یبوست

دکتر همایون واحدی^۱، دکتر شاهین مرآت^۲، دکتر آناهیتا رشیدیون^۳، دکتر علیرضا قدوسی^۴

دکتر گلرخ الفتی^۵، دکتر رضا ملکزاده^۶

^۱ استادیار، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۲ دانشیار، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۳ پژوهشگر، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ پژوهشگر، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۵ استاد، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

زمینه و هدف

سندروم روده تحریک‌پذیر (IBS) شایعترین اختلال تشخیص داده شده توسط متخصصین گوارش است که به طور تقریبی در ۴۰-۵۰ درصد از بیماران تحت نظر یک متخصص دیده می‌شود. این بیماری با مهارکننده‌های بازجذب سروتونین (SSRIs[★]) درمان می‌شود، ولی در مطالعات بالینی، شواهد کافی مبنی بر اثربخشی این داروها وجود ندارد.

روش بررسی

فرد مبتلا به IBS تشخیص داده شده براساس معیارهای روم II (Rome II) . با غلبه علائم درد و یبوست در این مطالعه شرکت داشتند. علل عضوی به وسیله شرح حال کامل، معاینه بالینی، آزمونهای آزمایشگاهی و کولونوسکوپی رد شد. سپس شرکت‌کنندگان به طور تصادفی، به منظور دریافت فلوکستین یا دارونما به مدت ۱۲ هفته، به دو گروه تقسیم شدند. این افراد با استفاده از یک سیستم رتبه‌بندی ساده براساس علائم فلوکستین (simple symptom score system) در طول درمان و ۴ هفته پس از اتمام درمان تحت پیگیری قرار گرفتند.

یافته‌ها

فلوکستین به طور واضحی نسبت به دارونما در کاهش ناراحتی شکمی، تخفیف احساس نفخ، افزایش تعداد حرکات روده‌ای و کاهش قوام مدفعه، مؤثرتر بود. رتبه کلی علائم (total symptom score) در گروهی که فلوکستین مصرف کرده بودند از ۱۰/۷ به ۲/۸ و در گروه شاهد از ۱۰/۵ به ۶/۷ کاهش یافت ($p < 0.001$).

نتیجه‌گیری

فلوکستین یک درمان مؤثر و کوتاه‌مدت قابل تحمل برای بیماران مبتلا به IBS با غلبه درد و یبوست است.

کلید واژه: اختلالات روده‌ای، تداخلهای حرکتی و عصبی- گوارشی، سندروم روده تحریک‌پذیر، فلوکستین

گوارش / دوره ۹، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۳، ۲۲۶-۲۳۱

اصول دارو درمانی در شرایطی که لازم باشد، شامل لوپرامید برای اسهال، فیبر و مسسهلهای اسموتیک (مانند نمکهای منیزیم یا لاکتولوز) برای یبوست، و آنتیکولینرژیک‌ها یا شلکننده‌های عضلانی برای درد، گاز و نفخ و ضد افسردگی‌هایی مانند ایمی پرامین، فلوکستین و بسیاری از داروهای دیگر است. اخیراً تگاسرود (Tegaserod)، یک آگونیست گیرنده سروتونین (5-HT₄ Receptor Agonist^{★★})، مورد استفاده قرار گرفته است.^(۱)

* Irritable Bowel Syndrome

** Selective Serotonin Reuptake Inhibitors

*** 5-hydroxytryptamine

زمینه و هدف

IBS اختلال بسیار شایعی است. IBS و انواع مختلف آن در مجموع اختلالات عملکرد روده‌ای گوارشی خوانده می‌شوند که حدود ۴۰-۵۰ درصد از کل بیماران ویزیت شده توسط متخصصین گوارش را در کشورهای غربی تشکیل می‌دهند.^(۱)

پویسندۀ مسئول: تهران، خیابان کارگر شمالی، بیمارستان شریعتی، مرکز تحقیقات بیماریهای گوارش و کبد

تلفن: ۸۸۰۱۲۹۹۲ نمبر: ۸۸۰۱۲۹۹۲

E-mail: malek@ams.ac.ir